25/12/2019

Βηθλεέμ – Ιστορικές και θρησκευτικές αξιώσεις

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Η πόλη της Βηθλεέμ είναι ένας προορισμός μεγάλου ενδιαφέροντος όχι μόνο θρησκευτικού αλλά και ιστορικού.

Η γέννηση του Χριστού σφράγισε την ιστορία της πόλης αλλά και την έκανε διάσημη παγκοσμίως φέρνοντας στην επιφάνεια και όλα τα άλλα στοιχεία που την περιβάλλουν .

2019 χρόνια έχουν περάσει από την γέννηση του Ιησού στον σταύλο της ταπεινής Βηθλεέμ. Η πόλη της Ιουδαίας όμως είναι μια πόλη με μεγάλη ιστορία και πριν από την Γέννηση του Κυρίου, η οποία στο πέρασμα των αιώνων διεκδικήθηκε για λόγους στρατηγικής και διπλωματίας είτε από την Παλαστίνη είτε από την Ιορδανία.

Η Βηθλεέμ μέχρι το 1967 ανήκε στην Ιορδανία και σήμερα ανήκει στα εδάφη της Παλαιστινιακής Αρχής.

Το όνομά της σημαίνει «Οίκος Άρτου» και χωρίζεται σε δυο τμήματα: την παλιά πόλη στη δυτική πλευρά και τη μεταγενέστερη, όπου βρίσκεται και η εκκλησία της

Γέννησης.Χτισμένη στις βόρειες πλαγιές των βουνών της Ιουδαίας και απέχει 8 περίπου χλμ. από την Ιερουσαλήμ

Η Βηθλεέμ ήταν μια από τις δυο πόλεις με το ίδιο όνομα που σύμφωνα με τις Γραφές, ανήκε στη φυλή του Ιούδα και ονομαζόταν στα βιβλικά χρόνια Εφραθά ή Χαφραθά, που σήμαινε «γόνιμος». Γενάρχης της Βηθλεέμ ήταν ο Εφραθά. Σημειώνεται πως στον αρχαίο Ισραήλ υπήρχαν δύο πόλεις με το όνομα Βηθλεέμ. Η άλλη ανήκε στη φυλή Ζαβουλών.

Σύμφωνα με την Γένεση όταν ο Ιακώβ και η οικογένεια του έφυγαν από τη Βαιθήλ, και ενώ έμενε ακόμα μικρή απόσταση για να φτάσουν στην Εφραθά, ήρθε η ώρα της Ραχήλ να γεννήσει το Βενιαμίν. Η Ραχήλ είχε δύσκολη γέννα και μόλις γεννήθηκε το παιδί, πέθανε.

Τη Ραχήλ την έθαψαν στο δρόμο προς την Εφραθά, δηλαδή στη Βηθλεέμ. Ο Ιακώβ έστησε πάνω στον τάφο της μια λίθινη στήλη, που σώζεται μέχρι σήμερα και βρίσκεται στο δρόμο προς την Ιερουσαλήμ, ο οποίος αποτελεί προσκύνημα των Ιουδαίων.

Η Βηθλεέμ είναι γνωστή από την Παλαιά Διαθήκη και ως τόπος γεννήσεως του βασιλιά Δαβίδ και μάλιστα σε αυτή χρίστηκε βασιλιάς του Ισραήλ Ο Σαμουήλ.

Μετά από εντολή του Κυρίου, πήγε στη Βηθλεέμ, για να χρίσει το Δαβίδ νέο βασιλιά του Ισραήλ. Ο Σαμουήλ δεν θέλησε να φανερώσει τις προθέσεις του προκειμένου να μη το μάθει ο Σαούλ. Έτσι είπε στους κατοίκους, ότι πήγε στην πόλη για να προσφέρει θυσία στον Κύριο και τους κάλεσε όλους στην τελετή. Κάλεσε επίσης τον Ιεσσαί και τους γιους του να εξαγνιστούν και να συμμετάσχουν

στη θυσία.

Μετά τη θυσία ο Σαμουήλ πήγε στο σπίτι του Ιεσσαί. Αφού είδε και τους εφτά γιους του Ιεσσαί, δίχως να βρει αυτόν που είχε υποδείξει ο Κύριος ως νέο βασιλιά, ρώτησε τον Ιεσσαί εάν έχει άλλα παιδιά.

Εκείνος απάντησε, ότι ο μικρότερος βόσκει τα πρόβατα. Ο Σαμουήλ τον κάλεσε και αυτόν κι όταν ήρθε ο Δαβίδ στο σπίτι, ο Κύριος είπε στο Σαμουήλ: «Σήκω και χρίσε τον Δαβίδ ως βασιλιά, διότι αυτός είναι αγαθός και άξιος ενώπιόν μου». Πήρε λοιπόν ο Σαμουήλ το δοχείο με το λάδι και τον έχρισε βασιλιά του Ισραήλ.

Η Βηθλεέμ στα χρόνια του Ιησού.

Η πόλη της Βηθλεέμ στα χρόνια του Ιησού, ήταν υπό ρωμαϊκή αυτοκρατορία. Στα βυζαντινά χρόνια γνώρισε μεγάλη δόξα και ήταν το προπύργιο του Χριστιανισμού σε όλο τον κόσμο.

Τον Μεσαίωνα έπεσε στα χέρια των Αράβων και καταστράφηκαν ολοσχερώς όλα τα χριστιανικά κτίρια. Την ελευθέρωσαν το 1099 οι Σταυροφόροι του Γοδεφρείδου ντε Μπουγιόν.

Το 1187 την ανακατέλαβαν οι μουσουλμάνοι με αρχηγό τον Σαλαδίνο, αλλά σύμφωνα με τους όρους της ανακωχής της Γιάφας του 1229, οι μουσουλμάνοι επέτρεψαν στους χριστιανούς να επιστρέψουν σε αυτήν.

Παρόλα αυτά η αναταραχή και οι αλλαγές στην εξουσία δεν είχαν τελειώσει. Η Βηθλεέμ πέρασε για ένα διάστημα στην κυριαρχία των Τούρκων, κυριεύτηκε από τους Άγγλους (1918) και, μετά τη διανομή της Παλαιστίνης μεταξύ Αράβων και Εβραίων, αποτέλεσε από το 1949 τμήμα της Ιορδανίας. Τον Ιούνιο του 1967 την κατέλαβαν οι Ισραηλινοί μαζί με την υπόλοιπη δυτική Ιορδανία.

Στη διάρκεια του αραβοϊσραηλινού πολέμου του 1948 η Βηθλεέμ υπέστη πολλές καταστροφές από το πυροβολικό αλλά και άλλες μικρότερης κλίμακας το 1967 και το 1973.

Σήμερα, η πόλη φιλοξενεί πάνω από 25.000 κάτοικους. (υπολογίζεται ότι μόλις 2.000 είναι Χριστιανοί).

Η Βηθλεέμ είναι ιερή πόλη για τους Χριστιανούς καθώς σε σε σπήλαιο λίγο έξω από το κέντρο της πόλης γεννήθηκε ο Χριστός. Στη θέση αυτού του σπηλαίου έχτισαν ο Άγιος Κωνσταντίνος και η Αγία Ελένη μία εκκλησία, που καταστράφηκε το 1236 από τους Τούρκους και ξαναχτίστηκε από τους Σταυροφόρους.

Από εκείνη την στιγμή ο τόπος αποτελεί μήλον της έριδος για ορθοδόξους, καθολικούς και Αρμενίους που πολλές φορές έχουν συγκρουστεί για την κυριότητά του. Για τα δικαιώματα μάλιστα του ναού της γεννήσεως αλλά και του σπηλαίου γίνονται μέχρι και βιαιοπραγίες.

Το ποιος έχει τη δικαιοδοσία πού, καθορίζεται από ένα οθωμανικό φιρμάνι του 19ου αιώνα, το οποίο επικυρώθηκε από τη Συνθήκη του Βερολίνου το 1878, από τους Βρετανούς, μισόν αιώνα αργότερα, από την Ιορδανία, το 1947, και από το Ισραήλ, το 1967. Συγκεκριμένα το 1857 υπεγράφη η «Συνθήκη των προσκυνημάτων».

Σύμφωνα με αυτό, το κλειδί της θύρας εισόδου κρατείται από τους ορθοδόξους. Οι πενήντα τέσσερις φανοί και ο πολυέλαιος της Βασιλικής καθώς και όλες οι εικόνες που είναι αναρτημένες σ’ αυτήν ανήκουν στους ορθοδόξους.

Οι ταπισερί με τις οποίες είναι σκεπασμένα τα τοιχώματα του σπηλαίου ανήκουν στους Λατίνους. Τα τρία καντηλέρια που υπάρχουν στη συμβολή των δύο κλιμάκων που οδηγούν στη Φάτνη είναι μοιρασμένα στις τρεις κοινότητες.

Δικαίωμα τελέσεως της Θείας Λειτουργίας στη Βασιλική της Γεννήσεως έχουν οι ορθόδοξοι. Οι καθολικοί τελούν τις λειτουργίες τους, ακόμη κι αυτή της νύχτας των Χριστουγέννων, στη φραγκισκανική εκκλησία της Αγίας Αικατερίνης